

Trybunał Konstytucyjny: Raportowanie MDR niezgodne z konstytucją

Tajemnica zawodowa doradcy podatkowego jest nienaruszalna, co oznacza, że przepisy o raportowaniu MDR w tym zakresie są niezgodne z Konstytucją – orzekł dziś Trybunał Konstytucyjny. TK uznał argumentację Krajowej Rady Doradców Podatkowych, która była autorem skargi tej sprawie.

Na wadliwość przepisów implementujących dyrektywę DAC 6 doradcy podatkowi wskazywali od lat. W opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych i licznych ekspertów prawa podatkowego – przepisy, które wprowadziły w Polsce od 2019 roku obowiązek raportowania schematów podatkowych, są wadliwe i naruszają tajemnicę doradcy podatkowego. Dlatego KRDP zaskarżyła je do Trybunału Konstytucyjnego – wskazując na ich niezgodność z ustawą zasadniczą.

- Zachowanie przez doradców podatkowych tajemnicy zawodowej – immanentnie związane z wykonywaniem przez nich zawodu – jest obowiązkiem, a nie prawem doradcy podatkowego. Z zachowania tajemnicy zawodowej doradcę podatkowego – co znajduje również odzwierciedlenie w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego – zwolnić może wyłącznie sąd, a nie ustawodawca. Dysponentem tej tajemnicy nie jest nawet klient, który nie ma możliwości zwolnienia doradcy podatkowego z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. Za z gruntu wadliwe należy zatem uznać postanowienia spornych art. 86a i art. 86d Ordynacji Podatkowej, opierającego instytucję raportowania schematów podatkowych przez doradców podatkowych o takie niedopuszczalne z założenia zwolnienie doradcy podatkowego z tajemnicy zawodowej przez klienta – argumentowała Krajowa Rada Doradców Podatkowych.

W dzisiejszym wyroku, Trybunał Konstytucyjny uznał w najważniejszym zakresie argumentację i stanowisko Krajowej Rady Doradców Podatkowych. Trybunał zgodził się również, że przepisy wprowadzające obowiązek raportowania krajowych schematów podatkowych z mocą wsteczną naruszyły zasadę *lex retro non agit* i jako takie również pozostają niezgodne z Polską ustawą zasadniczą. Sędziowie TK postanowili również o umorzeniu postępowania w pozostałym zakresie skargi złożonej przez KRDP. Oznacza to, że przepisy dotyczące raportowania schematów podatkowych nie zostały całkowicie wyeliminowane z polskiego prawa podatkowego i obowiązek raportowania wciąż obejmuje polskich podatników.

Komentuje dr Bartosz Kubista, doradca podatkowy i adwokat reprezentujący KRDP przed Trybunałem Konstytucyjnym:

Wyrok Trybunału nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że tajemnica zawodowa doradcy podatkowego jest nienaruszalna, a klienci mogą powierzać swoje poufne informacje doradcom podatkowym w zaufaniu, że nie zostaną nikomu ujawnione. Dzisiejsze orzeczenie ucina też jakiegokolwiek spekulacje co do tego, czy klient może zwolnić doradcę podatkowego z tajemnicy zawodowej. Z orzeczenia Trybunału wynika wyraźnie, że klient nie jest dysponentem tajemnicy zawodowej doradcy podatkowego i nie ma możliwości uwolnić doradcy podatkowego od tego obowiązku.

W najbliższym czasie pozostaje nam oczekiwać na reakcję ustawodawcy. Ta na pewno jest konieczna – z jednej strony co do zrównania tajemnicy zawodowej doradców podatkowych, adwokatów i radców prawnych (dzisiejszy wyrok z przyczyn formalnych dotyczył tylko tajemnicy doradcy podatkowego, gdyż KRDP nie dysponowała legitymacją w szerszym zakresie), z drugiej – wyeliminowania niekonstytucyjnych regulacji z ustawy, by ugruntować skutki dzisiejszego wyroku.

Zważywszy na to wszystko - na dzisiejsze orzeczenie nie można patrzeć inaczej, jak na wielki sukces nie tylko Krajowej Rady Doradców Podatkowych czy samorządu doradców podatkowych, ale również w kontekście ochrony praw podatnika. Klienci doradców podatkowych mogą być bowiem pewni, że informacje przekazane doradcom podatkowym pozostaną poufne, a tajemnica zawodowa – święta.